

[Olufson.]

særlig Regel med Hensyn til Jordvurderingen, der siger, at al Landbrugsjord skal vurderes, som om den hørte til en middelstor Bondegaard i middelgod Kultur. Det vil sige, man tager ikke Hensyn til Kulturværdien; selv om en Jord er drevet daarligt, skal der derfor ikke ske Afslag i Jordværdien, der sker et Afslag i den samlede Ejendoms-skyld, men ikke i Jordværdien, Jorden skal ansættes til det samme, som den ansættes til for den Mand, der driver sin Jord godt.

Det er Regelen i Loven om Ejendoms-skyld. Denne Regel var ikke kendt, den Gang Lensloven blev vedtaget. I Lenslovens § 3, 4de Stykke, siger man, at Ejendommen skal vurderes, som om den hørte til en middelstor Bondegaard; Tilføjelsen om den middelstode Kultur er udeladt, og det gør, at der kan ydes Tillæg eller ske et Fradrag. Men selve Grundskyldsansættelsen i begge Love er ens, og den skal være det grundlæggende for Afleveringen af Jorden.

Den, der klarest har udtalt dette, er den højtærede Forsvarsminister Hr. Brorsen, der under Lenslovens Behandling udtalte med Henblik paa et Ændringsforslag, som Venstre havde stillet (Folketingstidende 1918—19, Sp. 6125), at

„Forskellen paa de to Standpunkter i Virkeligheden ikke er saa forfærdelig stor. Forskellen er efter min Mening den, at efter vort Ændringsforslag skal Erstatningen ansættes efter fuldt Hensyn til Kulturværdien. Drejer det sig om et Stykke Jord med meget høj Kulturværdi, vil vi give mere end Jordværdien. Naar Talen derimod var om et Stykke Jord, som var mishandlet og derfor i Virkeligheden var mindre værd, end det er sat til i Jordværdi, skal der kunne gives en lavere Erstatning. Forskellen paa vort og det radikale Venstres Ændringsforslag er altsaa, at efter vort er der større Bevægelighed, man kan give mere, og man kan give mindre end Jordværdien“.

Jeg synes, at denne Udtalelse af den højtærede Forsvarsminister, der den Gang var Ordfører for Venstre, rammer det centrale. Forskellen mellem de to Love er den, at i den ene tager man Hensyn til Kulturværdien, i den anden ser man bort fra den, men selve Grundskyldsansættelsen, selve

Jordværdien, er den grundlæggende i begge Lovene; det er den, de gaar ud fra, og undersøger man det, vil man se, at det gaar, som Højesteretssagfører Bülow sagde under den første Lenssag for Højesteret, at Lensbesidderne som Regel vilde faa for meget.

Jeg har en lille Smule Kendskab til de Værdier, vi har overtaget fra disse Lensgodser, og jeg maa sige, at sjælden har jeg set mere mishandlet Jord end en stor Del af den, vi har maattet overtage. Gang paa Gang har vi i Jordlovsudvalget maattet give Husmændene Henstand med Jordværdiafgiften, fordi de intet avlede de første Aar paa Grund af, at Jorden var uren, og i et enkelt Tilfælde har vi endogsaa selv maattet overtage Jorden og brakke den en Sommer, for at overhovedet Husmændene kunde overtage den.

Hvad nu Nislevgaard angaar, har Vurderingsraaden ganske sikkert Ret i, at der faktisk er taget Hensyn til Kulturværdierne ved Jordvurderingen, idet de har vurderet Jorden efter Loven af 4. Oktober 1919 § 3, 4de Stykke. Fra anden Side fremhæves, at Jorderne dér var i Overkultur, men det er ikke Tilfældet. I Virkeligheden var det saaledes, at hele den Gødning, der burde have været lagt ud paa Nislevgaards Jorder i Løbet af Vinteren, og den Ajle, der var opsamlet, og som efter den regelmæssige Driftsplan burde være kørt ud, er solgt bort fra Gaarden, og Jorden blev overleveret til Husmændene den 1. April uden Spor af Gødning. Det er en Kulturforringelse, som Vurderingsraadet har taget Hensyn til, og som det burde tage Hensyn til.

Denne Sag har jo været henvist af Højesteret, som jeg allerede har udtalt, til Skyldraadenes Prøvelse paa ny, og Vurderingsraad og Skyldraad har foretaget ny Prøvelse og er kommet til omtrent samme Resultat som ved tidligere Vurdering. De har hævdet for de tre Gaardes Vedkommende, Nislevgaard, Ølundgaard og Ferritslevgaard, at de allerede ved de tidligere Vurderinger har vurderet dem efter Loven af 4. Oktober 1919.

Over-Skyldraadet er derimod i sin sidste Kendelse kommet til et noget andet Resultat, og det ser maaske for dem, der ikke er kendt med Sagen, lidt underligt ud, at Over-Skyldraadet nu, efter at Sagen er